

Udskriftsdato: 18. december 2025

KEN nr 9234 af 17/05/2010 (Gældende)

Pressenævnets kendelse i sag nr. 2010-6-0985

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: 2010-6-0985

Pressenævnets kendelse i sag nr. 2010-6-0985

Resumé

Klager – et selskab – klagede over artiklen ”Sutter fuld af farlig kemi” på ekstrabladet.dk.

Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

Efter det oplyste lægges det til grund, at testresultater fra Eurofins påviste et indhold af op til 2.200 mg/kg DEHP (ftalater) i Natursutten, hvorimod der ikke blev påvist et indhold af stoffet bisphenol A. Eurofins trak den 5. marts 2010 testresultatet vedrørende ftalater tilbage, idet senere testresultater påviste, at der ikke var ftalater i det testede parti Natursutter.

Nævnet finder, at oplysningen i artiklen ”*Sutter fuld af farlig kemi*” om, at Natursutten indeholder bisphenol A og ftalater er forkert. Da det af artiklen fremgår, at [K] har iværksat nye undersøgelser, *udtaler nævnet sin kritik* af avisen for ikke at kontrollere, om der var nye oplysninger i forhold til Søndagsavisens artikel af 5. marts 2010 inden ekstrabladet.dks offentliggørelse den 8. marts 2010.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at berigtigelse af urigtige meddelelser skal finde sted på redaktørens eget initiativ, hvis og så snart kendskab til fejl af betydning i de bragte meddelelser indgår. Berigtigelsen skal foretages i en sådan form, at læserne får mulighed for at blive opmærksom på berigtigelsen, jf. punkt A.7.

Avisen berigtigede efterfølgende artiklen ved at overskrive den oprindelige artikel med den nye artikel ”*Natursutten frikendt*”. Datoen for artiklen er uændret, dog med oplysning om, at den er opdateret. Af den berigtigede artikel fremgik, at ”Tre nye test frikender nu Natursutten fuldstændigt for ftalater”, men oplysningen om en forekomst af bisphenol A blev ikke berigtiget. Nævnet finder på denne baggrund, at ekstrabladet.dks berigtigelse har været utilstrækkelig, og *nævnet udtaler sin kritik* af avisen.

Det følger af medieansvarsloven § 36, stk. 1, at anmodning om genmæle i massemedierne over for oplysninger af faktisk karakter, som er egnet til at påføre nogen økonomisk eller anden skade af betydning, og som er blevet bragt i et massemedie, skal tages til følge, medmindre oplysningernes rigtighed er utvivlsom.

På tidspunktet for artiklens offentliggørelse var rapporten, der påviste fund af ftalater DEHP trukket tilbage. Pressenævnet finder herefter, at oplysningen om, at der forelå testresultater, der påviste, at Natursutten indeholdt bisphenol A og DEHP ikke er utvivlsomt korrekt. Da oplysningen kan være egnet til at påføre [K] økonomisk eller anden skade af betydning, er klager berettiget til at få bragt et genmæle.

I medfør af medieansvarsloven § 49 pålægger Pressenævnet herefter den ansvarshavende redaktør af ekstrabladet.dk efter retningslinjerne i lovens § 39 at offentliggøre et kendelsesresumé.

Advokat Kåre Wanscher har på vegne af [K] klaget til Pressenævnet over en artikel på ekstrabladet.dk den 8. marts 2010, idet selskabet mener, at god presseskik er tilsidesat, og at en berigtigelse foretaget af mediet er utilstrækkelig. Klagen omfatter endvidere afslag på genmæle.

1 Sagsfremstilling

Ekstrabladet.dk bragte den 8. marts 2010 kl. 15.08 en artikel under overskriften ”*Sutter fuld af farlig kemi*” og underoverskriften ”*Flere sutter ligger langt over grænsen for tilladte giftstoffer – det gælder også Natursutten, der ellers markedsfører sig på at være fri for hormonforstyrrende stoffer*”. Af artiklen fremgik bl.a. følgende:

”Producenterne til natursutten påstår, at den er fri for de hormonforstyrrende stoffer bisphenol A og ftalater. Nu viser en test, at sutten alligevel indeholder stofferne.

Eurofins, et anerkendt laboratorium med afdelinger i hele Europa, har foretaget testen for Søndagsavisen og fundet op til 2.200 mg/kg af det blødgørende ftalat DEHP i Natursutten. Grænseværdien i sutter er 1.000 mg/kg. Sutten indeholder altså dobbelt så meget af ftalatet DEHP, som i det tilladte.

Producent er forundret

WVP GmbH, der producerer Natursutten i Tyskland, og den danske distributør, [A] fra [K], er meget forundrede over resultatet:

- Sutten er lavet af ren naturgummi og har slet ikke brug for blødgørere. Det indgår simpelthen ikke i ’opskriften’, og sutten har fået meget fine resultater i forskellige undersøgelser, siger [A] til Søndagsavisen.

Den tyske producent er nu gået i gang med en ny undersøgelse af sutten.”

ekstrabladet.dk rettede efterfølgende artiklen, så den i stedet havde overskriften ”*Natursutten frikendt*” og underoverskriften ”*Forældre behøver alligevel ikke være bekymret for hormonforstyrrende ftalater i natursutten. Stofferne findes i sutter fra BIBS*”. Af artiklen fremgik bl.a. følgende:

”15:08 – 08. mar. 2010|Opd. 10:36 [opdateret den 9. og 10. marts 2010]

Opdatering:

Tidligere på ugen citerede ekstrabladet.dk en historie fra Søndagsavisen om, at sutter er fulde af hormonforstyrrende stoffer. Den ene sut, der blev omtalt, var Natursutten. Tre nye test frikender nu Natursutten fuldstændig for ftalater.

- Vi har nu tre helt friske uafhængige undersøgelser, som alle frikender Natursutten for ftalater. Der findes ikke ftalater i Natursutten, og vi har ingen grund til at tro, at der nogensinde har været ftalater i Natursutten, i og med, at det simpelthen ikke indgår i opskriften, siger [A] fra [K].”

Yderligere oplysninger

Forud for artiklen i ekstrabladet.dk havde Søndagsavisen og søndagsavisen.dk den 5. marts 2010 bragt artiklen ”*Sutter er fyldt med farlig kemi*”, hvortil der var indsat testresultater for forskellige sutter. Af testresultaterne for Natursutten fremgik følgende:

”DEHP (mg/kg) Op til 2.200 [grænseværdien er 1.000 mg/kg]

DINP (mg/kg) NEJ

Bisphenol A NEJ

Resultat For mange ftalater”

[A], Natursutten, fremsendte den 9. marts 2010 følgende e-mail til ekstrabladet.dk:

”...

Der er dog en overordentlig væsentlig detalje, og det er, at Eurofins, som medvirker i artiklen, allerede i fredags [den 5. marts 2010] *TRAK RESULTATET på 2200 mg/kg TILBAGE!* Og ændrede det til ’Påvist’.

Resultatet på 2.200 mg/kg findes således ikke længere.

’Påvist’ siger intet om mængde, og kan teoretisk betyde 0,001 mg/kg.

...

I går aftes kom resultatet af en undersøgelse iværksat af det tyske laboratorium Bureau Veritas, som har testet for alle 5 ftalater og intet finder. De frikender to 'søster-batches', hvilket styrker teorien om, at der kan være tale om en fejl i første omgang.

..."

[A] fremsendte samme dag en opfølgende e-mail til ekstrabladet.dk med en tredje test, Eurofins testresultat. Af e-mailen fremgik bl.a.: "Denne gang fra Eurofins, som også frikender Natursutten helt og aldeles."

Ekstrabladet.dk ændrede herefter artiklen, hvorefter [A] gjorde opmærksom på, at hun var utilfreds med berigtigelsen, idet ingen undersøgelser havde påvist et indhold af bisphenol A i Natursutten, og rapporten, der påviste indhold af ftalater, var trukket tilbage.

Advokat Kåre Wanscher anmodede den 11. marts 2010 ekstrabladet.dk om at bringe følgende genmæle:

"På Ekstra Bladets hjemmeside www.eb.dk blev der den 5.-10. marts 2010 bragt en artikel, som oplyste om fundet af et indhold af både ftalater og bisphenol A i Natursutten. Oplysningerne har vist sig at være ukorrekte. Nye analyser har vist, at der hverken findes ftalater eller bisphenol A i Natursutten. Vi beklager fejlen."

Avisen oplyste den 27. marts 2010, at den oprindelige artikel var slettet og afviste at foretage yderligere berigtigelse.

2 Parternes synspunkter

2.1 [K]' synspunkter

Advokat Kåre Wanscher har anført, at oplysningen om, at Natursutten indeholder stoffet bisphenol A, er faktuel forkert. Søndagsavisen oplyser heller ikke, at der blev fundet spor af bisphenol A i Natursutten. Ekstrabladet.dk har bragt ukorrekte oplysninger og ikke foretaget en tilstrækkelig efterprøvelse.

[K] sælger naturprodukter fremstillet af naturgummi. Produkterne er kendetegnet ved, at der ikke anvendes tilsætningsstoffer og andre kunstige hjælpemidler i produktionen. Offentliggørelse af oplysninger om forekomster af hormonforstyrrende stoffer i selskabets produkter i Danmarks største netavis er særdeles skadelig for [K].

Ingen af de nævnte opdateringer oplyser, at der ikke blev fundet bisphenol A i Natursutten. Den oprindelige artikel er overskrevet, og der er således ikke oprettet nye, selvstændige artikler med opdateringerne. Avisen har endvidere uberettiget undladt at efterkomme anmodningen om genmæle, og de offentliggjorte opdateringer udgør ikke et fyldestgørende genmæle.

2.2 Ekstrabladet.dks synspunkter

Ekstrabladet.dk har anført, at avisen har korrigeret de faktuelle fejl, ligesom [A] fra [K] har udtalt sig i den korrigerede artikel.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget: Thomas Rørdam, Hans Peter Blicher, Kaare R. Skou og John Meinert Jacobsen.

Efter det oplyste lægges det til grund, at testresultater fra Eurofins påviste et indhold af op til 2.200 mg/kg DEHP (ftalater) i Natursutten, hvorimod der ikke blev påvist et indhold af stoffet bisphenol A. Eurofins trak den 5. marts 2010 testresultatet vedrørende ftalater tilbage, idet senere testresultater påviste, at der ikke var ftalater i det testede parti Natursutter.

Nævnet finder, at oplysningen i artiklen "*Sutter fuld af farlig kemi*" om, at Natursutten indeholder bisphenol A og ftalater er forkert. Da det af artiklen fremgår, at [K] har iværksat nye undersøgelser, *udtaler nævnet sin kritik* af avisen for ikke at kontrollere, om der var nye oplysninger i forhold til Søndagsavisens artikel af 5. marts 2010 inden ekstrabladet.dks offentliggørelse den 8. marts 2010.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at berigtigelse af urigtige meddelelser skal finde sted på redaktørens eget initiativ, hvis og så snart kendskab til fejl af betydning i de bragte meddelelser indgår. Berigtigelsen skal foretages i en sådan form, at læserne får mulighed for at blive opmærksom på berigtigelsen, jf. punkt A.7.

Avisen berigtigede efterfølgende artiklen ved at overskrive den oprindelige artikel med den nye artikel ”*Natursutten frikendt*”. Datoen for artiklen er uændret, dog med oplysning om, at den er opdateret. Af den berigtigede artikel fremgik, at ”Tre nye test frikender nu Natursutten fuldstændigt for ftalater”, men oplysningen om en forekomst af bisphenol A blev ikke berigtiget. Nævnet finder på denne baggrund, at ekstrabladet.dks berigtigelse har været utilstrækkelig, og *nævnet udtaler sin kritik* af avisen.

Det følger af medieansvarsloven § 36, stk. 1, at anmodning om genmæle i massemedierne over for oplysninger af faktisk karakter, som er egnet til at påføre nogen økonomisk eller anden skade af betydning, og som er blevet bragt i et massemedie, skal tages til følge, medmindre oplysningernes rigtighed er utvivlsom.

På tidspunktet for artiklens offentliggørelse var rapporten, der påviste fund af ftalater DEHP trukket tilbage. Pressenævnet finder herefter, at oplysningen om, at der forelå testresultater, der påviste, at Natursutten indeholdt bisphenol A og DEHP ikke er utvivlsomt korrekt. Da oplysningen kan være egnet til at påføre [K] økonomisk eller anden skade af betydning, er klager berettiget til at få bragt et genmæle.

I medfør af medieansvarsloven § 49 pålægger Pressenævnet herefter den ansvarshavende redaktør af ekstrabladet.dk efter retningslinjerne i lovens § 39 at offentliggøre følgende:

”Rettelse vedr. Natursutten og kritik fra Pressenævnet

På Ekstra Bladets hjemmeside www.eb.dk blev der den 5.-10. marts 2010 bragt en artikel, som oplyste om fundet af et indhold af både ftalater og bisphenol A i Natursutten. Oplysningerne har vist sig at være ukorrekte. Nye analyser har vist, at der hverken findes ftalater eller bisphenol A i Natursutten.

Pressenævnet har bestemt, at forhandleren af Natursutten, [K], er berettiget til at få bragt ovennævnte rettelse. Nævnet har endvidere udtalt kritik af ekstrabladet.dk for ikke at have kontrolleret oplysningerne om testresultatet inden offentliggørelsen.

Hele kendelsen fra Pressenævnet kan læses på nævnets hjemmeside: pressenaevnet.dk.”

Afgjort den 17. maj 2010